

SAOPŠTENJE 77/2022

Datum objave:
 15.06.2022.

Preliminarni podaci

Kvartalni bruto domaći proizvod

Prvi kvartal 2022.

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP) Crne Gore za prvi kvartal 2022. godine, u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, a u skladu sa ESA 2010 metodologijom.

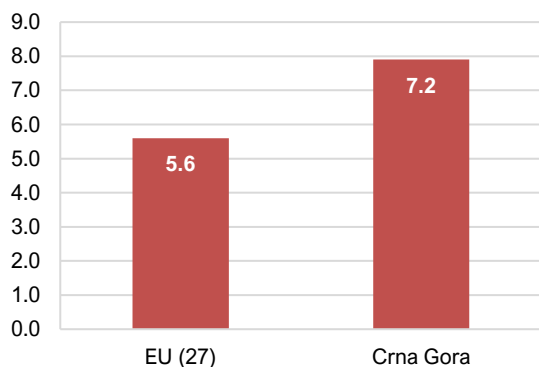
Bruto domaći proizvod Crne Gore u prvom kvartalu 2022. godine iznosio je 1 026,7 miliona eura, dok je u istom periodu prethodne godine iznosio 875,3 miliona eura.

Stopa realnog rasta BDP-a u prvom kvartalu 2022. godine iznosila je 7,2%.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

	IQ 2022 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 026,7
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	938,3
Stopa nominalnog rasta, %	17,3
Stopa realnog rasta, %	7,2

Grafik 1. Realne stope rasta za IQ 2022, u %

Grafik 2. Realne stope rasta IQ 2020 - IQ 2022, u %

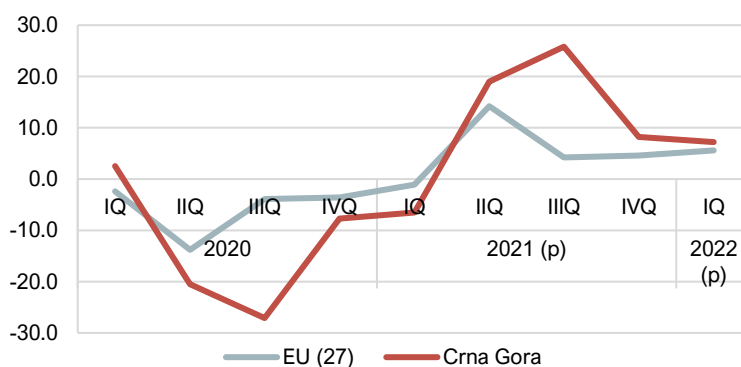

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u tekućim cijenama

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2021 (p)	IQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	982 466	1 115 164
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	747 002	883 343
1.2	1.2 Potrošnja države	235 464	231 820
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	231 977	258 234
3	3 Promjene u zalihama	-72 009	-12 466
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-267 141	-334 205
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	267 184	488 512
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	534 326	822 718
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	875 292	1 026 727

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a, u tekućim cijenama, u %

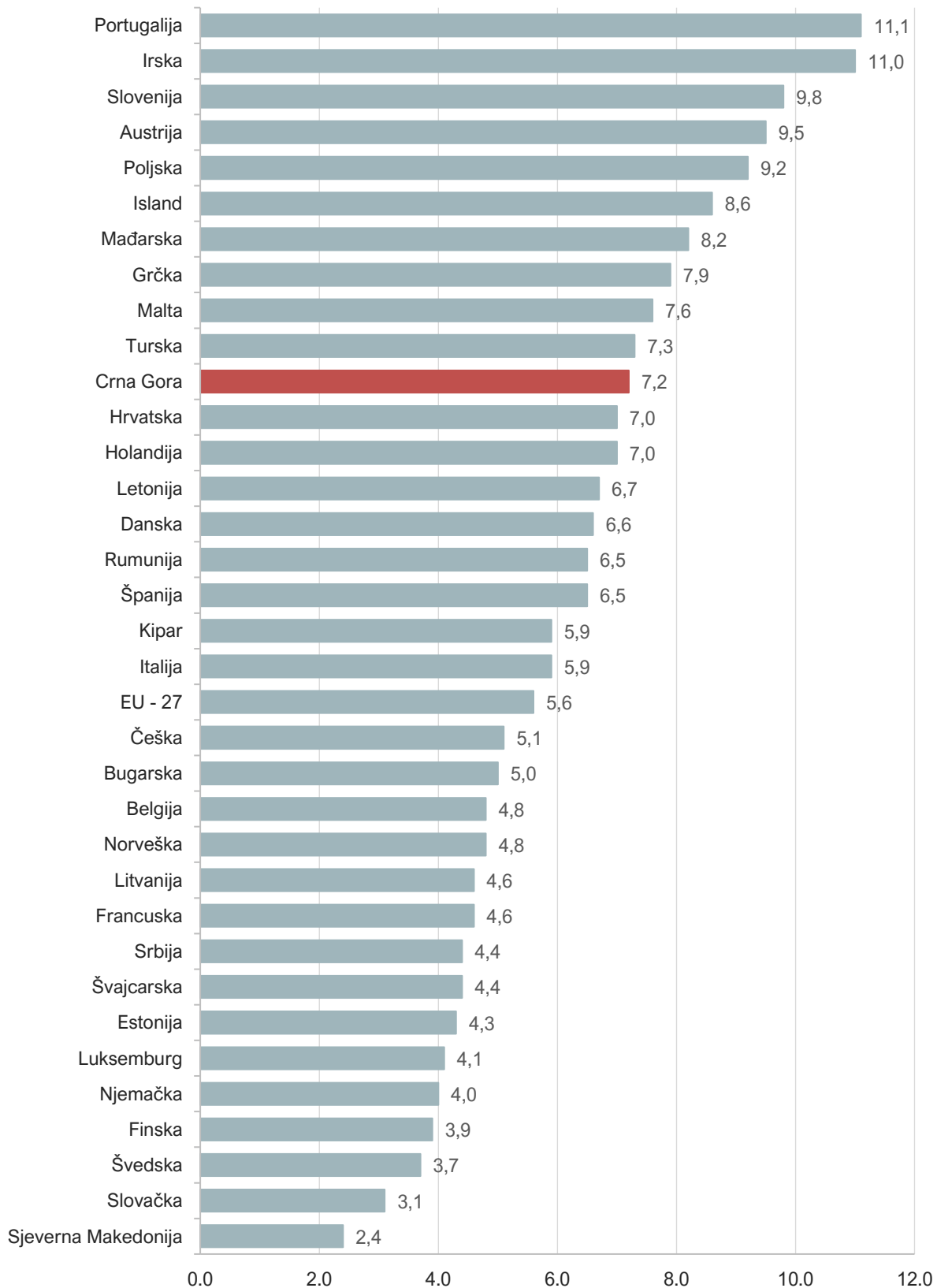
Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2021 (p)	IQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	112,2	108,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	85,3	86,0
1.2	1.2 Potrošnja države	26,9	22,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	26,5	25,2
3	3 Promjene u zalihama	-8,2	-1,2
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-30,5	-32,6
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	30,5	47,6
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	61,0	80,1
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine)

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2021 (p)	IQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	970 236	1 090 052
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	746 383	849 914
1.2	1.2 Potrošnja države	223 853	240 138
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	228 763	235 658
3	3 Promjene u zalihama	-71 696	-78 036
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-270 104	-309 368
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	261 963	439 132
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	532 068	748 499
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	857 200	938 306

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a, u stalnim cijenama (cijene prethodne godine), u %

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IQ 2021 (p)	IQ 2022 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	113,2	116,2
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	87,1	90,6
1.2	1.2 Potrošnja države	26,1	25,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	26,7	25,1
3	3 Promjene u zalihama	-8,4	-8,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-31,5	-33,0
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	30,6	46,8
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	62,1	79,8
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 3. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ 2022

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teina011/default/table?lang=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12 i 47/19) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Uprava prihoda i carina za statistiku fiskalnih prihoda i podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju.

Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Uprave prihoda i carina

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave prihoda i carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama (cijene prethodne godine). Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja podataka](#).

Poslednji objavljeni podatak se smatra preliminarnim i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Kvartalni bruto domaći proizvod](#)